HRVATSKI SABOR

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O SANACIJI KREDITNIH INSTITUCIJA I INVESTICIJSKIH DRUŠTAVA

Proglašavam Zakon o sanaciji kreditnih institucija i investicijskih društava, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 18. prosinca 2020.

Klasa: 011-01/20-01/131
Urbroj: 71-10-01/1-20-2
Zagreb, 22. prosinca 2020.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Zoran Milanović, v. r.

ZAKON

O SANACIJI KREDITNIH INSTITUCIJA I INVESTICIJSKIH DRUŠTAVA

I. OPĆE ODREDBE

Predmet Zakona

Članak 1.

Ovim Zakonom uređuju se:

1. pravila, postupci i instrumenti za sanaciju subjekata iz članka 3. ovoga Zakona
2. ovlasti i zadaci sanacijskih i nadležnih tijela i
3. upravljanje, financiranje i korištenje sredstava sanacijskog fonda.

Usklađenost s propisima Europske unije

Članak 2.

(1) Ovim Zakonom u hrvatsko zakonodavstvo preuzimaju se sljedeći akti Europske unije:

1. Direktiva 2014/59/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o uspostavi okvira za oporavak i sanaciju kreditnih institucija i investicijskih društava te o izmjeni Direktive Vijeća 82/891/EEZ i direktiva 2001/24/EZ, 2002/47/EZ, 2004/25/EZ, 2005/56/EZ, 2007/36/EZ, 2011/35/EU, 2012/30/EU i 2013/36/EU te uredbi (EU) br. 1093/2010 i (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća (Tekst značajan za EGP) (SL L 173, 12. 6. 2014.)

2. Direktiva (EU) 2017/2399 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2017. o izmjeni Direktive 2014/59/EU u pogledu rangiranja neosiguranih dužničkih instrumenata u insolvencijskoj hijerarhiji (SL L 345, 27. 12. 2017.)

3. Direktiva (EU) 2019/879 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2019. o izmjeni Direktive 2014/59/EU u pogledu kapaciteta pokrivanja gubitaka i dokapitalizacije kreditnih institucija i investicijskih društava te Direktive 98/26/EZ (SL L 150, 7. 6. 2019.)

4. Direktiva (EU) 2019/2034 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. studenoga 2019. o bonitetnom nadzoru nad investicijskim društvima i izmjeni direktiva 2002/87/EZ, 2009/65/EZ, 2011/61/EU, 2013/36/EU, 2014/59/EU i 2014/65/EU (Tekst značajan za EGP) (SL L 314, 5. 12. 2019.).

(2) Ovim Zakonom pobliže se uređuje provođenje sljedećih uredbi Europske unije:

1. Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska društva i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (Tekst značajan za EGP) (SL L 176, 27. 6. 2013.; u daljnjem tekstu: Uredba (EU) br. 575/2013)

2. Uredbe (EU) br. 806/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. srpnja 2014. o utvrđivanju jedinstvenih pravila i jedinstvenog postupka za sanaciju kreditnih institucija i određenih investicijskih društava u okviru jedinstvenog sanacijskog mehanizma i jedinstvenog fonda za sanaciju te o izmjeni Uredbe (EU) br. 1093/2010 (SL L 225, 30. 7. 2014., u daljnjem tekstu: Uredba (EU) br. 806/2014)

3. Uredbe (EU) 2019/876 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2019. o izmjeni Uredbe (EU) br. 575/2013 u pogledu omjera financijske poluge, omjera neto stabilnih izvora financiranja, zahtjeva za regulatorni kapital i prihvatljive obveze, kreditnog rizika druge ugovorne strane, tržišnog rizika, izloženosti prema središnjim drugim ugovornim stranama, izloženosti prema subjektima za zajednička ulaganja, velikih izloženosti, zahtjeva za izvješćivanje i objavu i Uredbe (EU) br. 648/2012 (Tekst značajan za EGP) (SL L 150, 7. 6. 2019.) i

4. Uredbe (EU) 2019/877 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2019. o izmjeni Uredbe (EU) br. 806/2014 u pogledu kapaciteta pokrivanja gubitaka i dokapitalizacije kreditnih institucija i investicijskih društava (Tekst značajan za EGP) (SL L 150, 7. 6. 2019.).

Subjekti Zakona

Članak 3.

Ovaj Zakon primjenjuje se na sljedeće subjekte:

1. instituciju sa sjedištem u Republici Hrvatskoj

2. financijsku instituciju sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koja je društvo kći kreditne institucije ili investicijskog društva ili društva iz točke 3. ili 4. ovoga članka i koja je obuhvaćena nadzorom matičnog društva na konsolidiranoj osnovi u skladu s člancima 6. do 17. Uredbe (EU) br. 575/2013

3. financijski holding, mješoviti financijski holding i mješoviti holding sa sjedištem u Republici Hrvatskoj

4. matični financijski holding u Republici Hrvatskoj, matični financijski holding u Europskoj uniji sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, matični mješoviti financijski holding u Republici Hrvatskoj i matični mješoviti financijski holding u Europskoj uniji sa sjedištem u Republici Hrvatskoj i

5. podružnicu institucije treće zemlje sa sjedištem u Republici Hrvatskoj.

Pojmovi

Članak 4.

(1) U ovom Zakonu za propise Europske unije upotrebljavaju se sljedeći skraćeni nazivi:

1. *Uredba Vijeća (EU) br. 1024/2013* je Uredba Vijeća (EU) br. 1024/2013 od 15. listopada 2013. o dodjeli određenih zadaća Europskoj središnjoj banci u vezi s politikama bonitetnog nadzora kreditnih institucija (SL L 287, 29. 10. 2013.)

2. *Uredba (EU) br. 648/2012* je Uredba (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o OTC izvedenicama, središnjoj drugoj ugovornoj strani i trgovinskom repozitoriju (Tekst značajan za EGP) (SL L 201, 27. 2. 2012.)

3. *Uredba (EU) br. 1093/2010* je Uredba (EU) br. 1093/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za bankarstvo), kojom se izmjenjuje Odluka br. 716/2009/EZ i stavlja izvan snage Odluka Komisije 2009/78/EZ (SL L 331, 15. 12. 2010.)

4. *Preporuka Komisije 2003/361/EZ* je Preporuka Komisije 2003/361/EZ od 6. svibnja 2003. o definiciji mikropoduzeća te malih i srednjih poduzeća (Tekst značajan za EGP) (SL L 124, 20. 5. 2003.)

5. *Uredba (EU) br. 468/2014* je Uredba (EU) br. 468/2014 Europske središnje banke od 16. travnja 2014. o uspostavljanju okvira za suradnju unutar Jedinstvenog nadzornog mehanizma između Europske središnje banke i nacionalnih nadležnih tijela te s nacionalnim imenovanim tijelima (Okvirna uredba o SSM-u) (SL L 141, 14. 5. 2014.)

6. *Uredba (EU) br. 2019/2033* je Uredba (EU) br. 2019/2033 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. studenoga 2019. o bonitetnim zahtjevima za investicijska društva i o izmjeni uredaba (EU) br. 1093/2010, (EU) br. 575/2013, (EU) br. 600/2014 i (EU) br. 806/2014 (Tekst značajan za EGP) (SL L 314, 5. 12. 2019.)

7. *Delegirana uredba Komisije (EU) br. 2016/1712* je Delegirana uredba Komisije (EU) 2016/1712 od 7. lipnja 2016. o dopuni Direktive 2014/59/EU Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi okvira za oporavak i sanaciju kreditnih institucija i investicijskih društava u pogledu regulatornih tehničkih standarda kojima se utvrđuju minimalni skup informacija o financijskim ugovorima koje mora sadržavati detaljna evidencija i okolnosti u kojima treba nametnuti zahtjev (Tekst značajan za EGP) (SL L 258, 24. 9. 2016.)

8. *Delegirana uredba Komisije (EU) br. 2015/63* je Delegirana uredba Komisije (EU) 2015/63 od 21. listopada 2014. o dopuni Direktive 2014/59/EU Europskog parlamenta i Vijeća u vezi s *ex ante* doprinosima aranžmanima financiranja sanacije (SL L 11, 17. 1. 2015.).

(2) Pojedini pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju sljedeće značenje:

1. *aranžman financiranja grupe* je aranžman financiranja ili aranžmani financiranja dostupni u državi članici u kojoj se nalazi grupno sanacijsko tijelo

2. *ciljevi sanacije* kako je uređeno člankom 6. ovoga Zakona

3. *članica grupe* je pravna osoba koja je dio grupe

4. *deponent* znači imatelj ili, u slučaju zajedničkog računa, svaki od imatelja depozita, a u Republici Hrvatskoj kako je uređeno propisom kojim se uređuje osiguranje depozita

5. *dioničar* je dioničar ili imatelj drugog vlasničkog instrumenta

6. *društvo kći* kako je uređeno člankom 4. stavkom 1. točkom 16. Uredbe (EU) br. 575/2013

7. *država članica sudionica* je država članica u smislu članka 2. točke 1. Uredbe Vijeća (EU) br. 1024/2013

8. *dužnički instrumenti* navedeni u članku 97. stavku 1. točkama 7. i 10. ovoga Zakona su obveznice i ostali oblici prenosivog duga, instrumenti koji stvaraju ili priznaju dug te instrumenti koji daju pravo na stjecanje dužničkih instrumenata

9. *Europska podružnica* je podružnica institucije treće zemlje sa sjedištem u Republici Hrvatskoj

10. *Europsko društvo kći* je institucija sa sjedištem u Republici Hrvatskoj ili drugoj državi članici, a koja je društvo kći institucije treće zemlje ili matičnog društva treće zemlje

11. *financijska institucija* kako je uređeno člankom 4. stavkom 1. točkom 26. Uredbe (EU) br. 575/2013

12. *financijski holding* kako je uređeno člankom 4. stavkom 1. točkom 20. Uredbe (EU) br. 575/2013

13. *financijski ugovor* uključuje sljedeće ugovore i sporazume:

a) ugovor o vrijednosnim papirima, uključujući:

– ugovor za kupnju, prodaju ili zajam vrijednosnog papira, skupine ili indeksa vrijednosnih papira

– opciju na vrijednosni papir, skupinu ili indeks vrijednosnih papira

– repo transakciju ili obratnu repo transakciju bilo kojeg od tih vrijednosnih papira, skupine ili indeksa vrijednosnih papira

b) ugovor o robi, uključujući:

– ugovor za kupnju, prodaju ili zajam robe, skupine ili indeksa robe za buduću isporuku

– opciju na robu, skupinu ili indeks robe

– repo transakciju ili obratnu repo transakciju bilo koje od tih roba, skupine ili indeksa robe

c) terminski ugovor i nestandardizirani terminski ugovor, uključujući ugovor (koji nije ugovor o robi) za kupnju, prodaju ili prijenos robe ili imovine bilo koje druge vrste, usluge, prava ili udjela po dogovorenoj cijeni na budući datum

d) sporazum o zamjeni, uključujući:

– zamjenu i opciju u vezi s kamatnim stopama, sporazum o promptnom ili drugom trgovanju deviza, valuta indeks vlasničkog kapitala ili vlasnički kapital, dužnički indeks ili dug, indekse robe ili robu; vrijeme; emisije ili inflaciju

– ukupni povrat, razlika kamatne stope kredita i nerizične kamatne stope (engl. *credit spread)* ili zamjenu kredita

– bilo koji sporazum ili transakciju koja je slična sporazumu iz podstavaka 1. i 2. ove podtočke kojim se periodično trguje na tržištima zamjena ili izvedenica

e) međubankovni sporazum o zajmu ako je rok zajma tri mjeseca ili manje

f) okvirni sporazum za bilo koji ugovor ili sporazum iz podtočaka a) do e) ove točke

14. *globalna sistemski važna institucija* ili *GSV institucija* kako je uređeno člankom 4. stavkom 1. točkom 133. Uredbe (EU) br. 575/2013

15. *globalna sistemski važna institucija izvan EU-a* ili *GSV institucija izvan EU-a* kako je uređeno člankom 4. stavkom 1. točkom 134. Uredbe (EU) br. 575/2013

16. *grupa* je matično društvo i njegova društva kćeri promatrani zajedno

17. *grupni sanacijski plan* je plan sanacije grupe sastavljen u skladu s člankom 18. ovoga Zakona

18. *grupno sanacijsko tijelo* je sanacijsko tijelo u državi članici u kojoj se nalazi konsolidirajuće nadzorno tijelo

19. *GSV subjekt* kako je uređeno člankom 4. stavkom 1. točkom 136. Uredbe (EU) br. 575/2013

20. *hitna likvidnosna pomoć* je osiguravanje likvidnosti od strane središnje banke ili bilo koja druga pomoć koja može rezultirati povećanjem likvidnosne podrške središnje banke, solventnoj instituciji ili grupi solventnih institucija, a koja ima privremene probleme s likvidnošću, a da takva mjera nije dio mjera monetarne politike

21. *imenovano nacionalno makrobonitetno tijelo* znači tijelo države članice kojem je povjerena provedba makrobonitetne politike iz Preporuke B1 Preporuke Europskog odbora za sistemske rizike od 22. prosinca 2011. o makrobonitetnim ovlastima nacionalnih tijela (ESRB/2011/3), a u Republici Hrvatskoj to je Vijeće za financijsku stabilnost

22. *individualni sanacijski plan* je plan sanacije institucije sastavljen u skladu s člankom 17. ovoga Zakona

23. *institucija* je kreditna institucija ili investicijsko društvo

24. *institucija treće zemlje* je subjekt čije sjedište je u trećoj zemlji i koji bi, da ima poslovni nastan u Europskoj uniji, bio obuhvaćen definicijom institucije

25. *institucija u sanaciji* je institucija, financijska institucija, financijski holding, mješoviti financijski holding, mješoviti holding, matični financijski holding u Republici Hrvatskoj, matični financijski holding u Europskoj uniji, matični mješoviti financijski holding u Republici Hrvatskoj ili matični mješoviti holding u Europskoj uniji, nad kojim se provodi sanacijska mjera

26. *institucionalni sustav zaštite* kako je uređeno člankom 113. stavkom 7. Uredbe (EU) br. 575/2013

27. *instrument odvajanja imovine* je mehanizam kojim sanacijsko tijelo u skladu s odredbama glave IX.4 ovoga Zakona izvršava prijenos imovine, prava ili obveza institucije u sanaciji na nositelja upravljanja imovinom

28. *instrument prijelazne institucije* je mehanizam kojim sanacijsko tijelo u skladu s odredbama glave IX.3 ovoga Zakona izvršava prijenos dionica ili drugih vlasničkih instrumenata koje je izdala institucija u sanaciji ili imovine, prava ili obveza institucije u sanaciji na prijelaznu instituciju

29. *instrument prodaje* je mehanizam kojim sanacijsko tijelo u skladu s odredbama glave IX.2 ovoga Zakona izvršava prijenos dionica ili drugih vlasničkih instrumenata koje je izdala institucija u sanaciji, ili imovine, prava ili obveza institucije u sanaciji na stjecatelja koji nije prijelazna institucija

30. *instrument unutarnje sanacije* je mehanizam kojim sanacijsko tijelo u skladu s odredbama glave IX.5 ovoga Zakona otpisuje i pretvara obveze institucije u sanaciji

31. *instrumenti dodatnog osnovnog kapitala* su instrumenti kapitala koji ispunjavaju uvjete utvrđene člankom 52. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 575/2013

32. *instrumenti dopunskog kapitala* su instrumenti kapitala ili podređeni krediti koji ispunjavaju uvjete utvrđene člankom 63. Uredbe (EU) br. 575/2013

33. *instrumenti redovnog osnovnog kapitala* su instrumenti kapitala koji ispunjavaju uvjete utvrđene u članku 28. stavcima 1. do 4., članku 29. stavcima 1. do 5. ili članku 31. stavku 1. Uredbe (EU) br. 575/2013

34. *investicijsko društvo* je društvo:

a) kako je uređeno člankom 4. stavkom 1. točkom 2. Uredbe (EU) br. 575/2013 koje podliježe zahtjevu za inicijalnim kapitalom od 730.000,00 eura, a u Republici Hrvatskoj to je investicijsko društvo na koje se odnosi obveza minimalnog inicijalnog kapitala u iznosu od 6.000.000,00 kuna kako je uređeno propisom kojim se uređuje tržište kapitala

b) kako je uređeno člankom 4. stavkom 1. točkom 22. Uredbe (EU) br. 2019/2033 koje podliježe zahtjevu za inicijalnim kapitalom od 750.000,00 eura, a u Republici Hrvatskoj to je investicijsko društvo na koje se odnosi obveza minimalnog inicijalnog kapitala u iznosu od 6.000.000,00 kuna kako je uređeno propisom kojim se uređuje tržište kapitala

35. *izvanredna javna financijska potpora* je državna potpora u smislu članka 107. stavka 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (u daljnjem tekstu: UFEU) ili bilo koja druga javna financijska potpora na nadnacionalnoj razini koja bi da se dodjeljuje na nacionalnoj razini činila državnu potporu, a koja se dodjeljuje s ciljem očuvanja ili obnavljanja održivosti, likvidnosti ili solventnosti institucije ili subjekta iz članka 3. točke 2., 3. ili 4. ovoga Zakona ili grupe u čijem su sastavu takva institucija ili subjekt

36. *izvedenica* kako je uređeno člankom 2. točkom 5. Uredbe (EU) br. 648/2012

37. *jamstvo unutar grupe* je ugovor prema kojem jedna članica grupe jamči trećoj strani za obveze druge članice grupe

38. *Jedinstveni sanacijski fond* je fond uspostavljen u skladu s člankom 67. stavkom 1. Uredbe (EU) br. 806/2014

39. *Jedinstveni sanacijski mehanizam* je mehanizam uspostavljen Uredbom (EU) br. 806/2014 s utvrđenim jedinstvenim pravilima i jedinstvenim postupkom za sanaciju subjekata iz članka 2. Uredbe (EU) 806/2014 i koji se podupire jedinstvenim sanacijskim fondom

40. *Jedinstveni sanacijski odbor* je odbor osnovan u skladu s člankom 42. Uredbe (EU) br. 806/2014

41. *kapitalni zahtjevi* kako je uređeno člancima 92. do 98. Uredbe (EU) br. 575/2013

42. *ključne funkcije* jesu aktivnosti, usluge ili djelatnosti čiji bi prestanak pružanja u jednoj ili više država članica vjerojatno doveo do prekida usluga bitnih za realno gospodarstvo ili do poremećaja financijske stabilnosti zbog veličine, tržišnog udjela, vanjske i unutarnje međusobne povezanosti, složenosti ili prekograničnih aktivnosti institucije ili grupe, a osobito s obzirom na zamjenjivost tih aktivnosti, usluga ili djelatnosti

43. *kolegij nadzornih tijela* je kolegij nadzornih tijela koji je osnovalo konsolidirajuće nadzorno tijelo, a u Republici Hrvatskoj je to kolegij supervizora kako je uređeno propisom kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija te kolegij nadzornih tijela kako je uređeno propisom kojim se uređuje tržište kapitala

44. *konsolidirajuće nadzorno tijelo* kako je uređeno člankom 4. stavkom 1. točkom 41. Uredbe (EU) br. 575/2013

45. *konsolidirana osnova* kako je uređeno člankom 4. stavkom 1. točkom 47. Uredbe (EU) br. 575/2013

46. *kreditna institucija* kako je uređeno člankom 4. stavkom 1. točkom 1. Uredbe (EU) br. 575/2013, ne uključujući u Republici Hrvatskoj kreditne unije i Hrvatsku banku za obnovu i razvitak

47. *mali ulagatelj* je klijent investicijskog društva ili kreditne institucije koja obavlja investicijske usluge i aktivnosti i koji ne ispunjava kriterije za profesionalnog ulagatelja, a u Republici Hrvatskoj kako je uređeno propisom kojim se uređuje tržište kapitala

48. *matična institucija u Europskoj uniji* kako je uređeno člankom 4. stavkom 1. točkom 29. Uredbe (EU) br. 575/2013

49. *matična institucija u Republici Hrvatskoj* kako je uređeno člankom 4. stavkom 1. točkom 28. Uredbe (EU) br. 575/2013

50. *matični financijski holding u Europskoj uniji* kako je uređeno člankom 4. stavkom 1. točkom 31. Uredbe (EU) br. 575/2013

51. *matični financijski holding u Republici Hrvatskoj* kako je uređeno člankom 4. stavkom 1. točkom 30. Uredbe (EU) br. 575/2013

52. *matični mješoviti financijski holding u Europskoj uniji* kako je uređeno člankom 4. stavkom 1. točkom 33. Uredbe (EU) br. 575/2013

53. *matični mješoviti financijski holding u Republici Hrvatskoj* kako je uređeno člankom 4. stavkom 1. točkom 32. Uredbe (EU) br. 575/2013

54. *matično društvo* kako je uređeno člankom 4. stavkom 1. točkom 15. podtočkom (a) Uredbe (EU) br. 575/2013

55. *matično društvo treće zemlje* je matično društvo, matični financijski holding ili matični mješoviti financijski holding, koji ima sjedište u trećoj zemlji

56. *matično društvo u Europskoj uniji* je matična institucija u Europskoj uniji, matični financijski holding u Europskoj uniji ili matični mješoviti financijski holding u Europskoj uniji

57. *mikropoduzeća te mala i srednja poduzeća* jesu mikropoduzeća te mala i srednja poduzeća kako je uređeno s obzirom na kriterij godišnjeg prihoda iz članka 2. stavka 1. Priloga Preporuci Komisije 2003/361/EZ

58. *mjera za sprječavanje krize* je izvršenje ovlasti za izravno uklanjanje nedostataka ili prepreka oporavku kako je uređeno propisom kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija odnosno tržište kapitala, izvršenje ovlasti za rješavanje ili uklanjanje prepreka mogućnosti sanacije u skladu s člankom 22. ovoga Zakona, primjenu supervizorskih mjera u fazi rane intervencije u skladu s propisima kojima se uređuje poslovanje kreditnih institucija odnosno tržište kapitala ili izvršenje ovlasti smanjenja vrijednosti i pretvaranja u skladu s odredbama glave VII. ovoga Zakona

59. *mjera za upravljanje krizom* je sanacijska mjera ili imenovanje sanacijske uprave u skladu s člancima 59. i 60. ovoga Zakona ili osoba zaduženih za izradu plana reorganizacije poslovanja u skladu s člankom 87. ovoga Zakona ili člankom 110. ovoga Zakona

60. *mjerodavno tijelo* je tijelo države članice koje je prema nacionalnom pravu te države odgovorno za utvrđivanje uvjeta za smanjenje vrijednosti ili pretvaranje relevantnih instrumenata kapitala, a u Republici Hrvatskoj je to Hrvatska narodna banka odnosno Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga

61. *mješoviti financijski holding* kako je uređeno člankom 4. stavkom 1. točkom 21. Uredbe (EU) br. 575/2013

62. *mješoviti holding* kako je uređeno člankom 4. stavkom 1. točkom 22. Uredbe (EU) br. 575/2013

63. *mogućnost oporavka* je mogućnost institucije da obnovi svoj financijski položaj nakon njegova znatnog pogoršanja